

# ILFORD PHOTO

## HARMAN technology Ltd

### VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

#### Ilfotec DD Starter

Overeenkomstig Verordening (EU) NR 1907/2006 zoals gewijzigd.

#### RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

##### 1.1. Productidentificatie

Productnaam	Ilfotec DD Starter
Product nummer	1918674
Interne identificatie	10016
Recipiënt grootte	1 Litre

##### 1.2. Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Geïdentificeerd gebruik      Ontwikkelaar starter oplossing

##### 1.3. Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

###### Leverancier

H De Beukelaer & Co, Boomsessteenweg 77, B-2630 Aartselaar, België. Tel: +32(0)3 870 59 00

Contactpersoon      Contact Distributor, email: [info@debeukelaer.be](mailto:info@debeukelaer.be), <http://www.debeukelaer.be>

##### 1.4. Telefoonnummer voor noodgevallen

Telefoonnummer voor noodgevallen      Nederland: Nationaal Vergiftigingen Centrum, tel: 030 2748888, uitsluitend bestemd om professionele hulpverleners te informeren bij acute vergiftigingen. +44 (0) 207 858 1228  
België: Antigif Centrum, Tel: 070 245245

#### RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

##### 2.1. Indeling van de stof of het mengsel

###### Indeling (EC 1272/2008)

Fysische gevaren	Niet Ingedeeld
Gezondheidsgevaren	Niet Ingedeeld
Milieugevaren	Niet Ingedeeld

##### 2.2. Etiketteringselementen

Gevarenaanduiding      NC Niet Ingedeeld

Veiligheidsaanbeveling      P102 Buiten het bereik van kinderen houden.  
P280 Beschermende handschoenen, oog- en gelaatsbescherming dragen.  
P501 Inhoud/ verpakking afvoeren in overeenstemming met lokale regelgeving.

Aanvullende etiket informatie      EUH031 Vormt giftig gas in contact met zuren.

##### 2.3. Andere gevaren

Geen gegevens beschikbaar.

#### RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

## Ilfotec DD Starter

### 3.2. Mengsels

<b>Natriumbromide</b>		<b>10-30%</b>
CAS-nummer: 7647-15-6	EG-nummer: 231-599-9	REACH registratienummer: 01-2119490106-41-XXXX
<b>Indeling</b> Niet Ingedeeld	<b>Indeling (67/548/EEC) of (1999/45/EC)</b> -	
<b>NATRIUMHYDROGEENSULFIET...%</b>		<b>&lt;1%</b>
CAS-nummer: 7631-90-5	EG-nummer: 231-548-0	
<b>Indeling</b> Acute Tox. 4 - H302	<b>Indeling (67/548/EEC) of (1999/45/EC)</b> Xn;R22 R31	

De volledige tekst voor alle R-zinnen en gevarenczinnen wordt weergegeven in Sectie 16.

### RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

#### 4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

<b>Inademing</b>	Breng de getroffen persoon direct in de frisse lucht. Raadpleeg een arts als klachten aanhouden.
<b>Inslikken</b>	Mond goed spoelen met water. Raadpleeg een arts als klachten aanhouden.
<b>Huidcontact</b>	Verwijder de getroffen persoon van de besmettingsbron. Besmette kleding verwijderen. Was de huid grondig met water en zeep. Zoek medische hulp als irritatie na wassen aanwezig blijft.
<b>Oogcontact</b>	Verwijder de getroffen persoon van de besmettingsbron. Verwijder eventuele contactlenzen en trek oogleden ver uit elkaar. Doorgaan met spoelen gedurende tenminste 15 minuten. Zoek medische hulp als irritatie na wassen aanwezig blijft.

#### 4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

<b>Inademing</b>	Geen specifieke symptomen bekend.
<b>Inslikken</b>	Geen specifieke symptomen bekend.
<b>Huidcontact</b>	Geen specifieke symptomen bekend.
<b>Oogcontact</b>	Kan tijdelijke oogirritatie veroorzaken.

#### 4.3. Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

<b>Opmerkingen voor de arts</b>	Geen specifieke aanbevelingen.
---------------------------------	--------------------------------

### RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

#### 5.1. Blusmiddelen

<b>Geschikte blusmiddelen</b>	Het product is niet brandbaar. Gebruik brandblusmiddelen die geschikt zijn voor de omringende brand.
-------------------------------	--

#### 5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

<b>Specifieke gevaren</b>	Geen uitzonderlijke brand- of ontploffingsgevaren vermeld.
<b>Gevaarlijke verbrandingsproducten</b>	Producten van thermische ontleding of verbranding kunnen de volgende stoffen bevatten: Broom. Waterstof bromide (HBr). Oxiden van de volgende stoffen: Zwavel. Natrium.

#### 5.3. Advies voor brandweelieden

## Ilfotec DD Starter

**Beschermende maatregelen bij bluswerkzaamheden** Vermijd inademen van rookgassen of dampen.

**Speciale beschermde uitrusting voor brandweerlieden** Gebruik beschermingsmiddelen geschikt voor de aanwezige stoffen. Keuze van middelen ter bescherming van de ademhaling bij brand: Volg de algemene gedragsregels van het bedrijf op.

### RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

#### 6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

**Persoonlijke voorzorgsmaatregelen** Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Zorg voor adequate ventilatie. Voor persoonlijke bescherming, zie Sectie 8.

#### 6.2. Milieuvorzorgsmaatregelen

**Milieuvorzorgsmaatregelen** Niet naar het riool of waterlopen lozen of op de grond laten lopen.

#### 6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

**Reinigingsmethoden** Beschermende handschoenen, oog- en gelaatsbescherming dragen. Neem op met een absorberende doek en verwijder het afval veilig.

#### 6.4. Verwijzing naar andere rubrieken

**Verwijzing naar andere rubrieken** Voor persoonlijke bescherming, zie Sectie 8. Voor afvalverwijdering, zie rubriek 13.

### RUBRIEK 7: Hantering en opslag

#### 7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

**Voorzorgen voor gebruik** Zorg voor adequate ventilatie. Vermijd morsen/lekken. Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product. Lees en volg de aanbevelingen van de fabrikant.

#### 7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

**Opslag voorzorgsmaatregelen** Bewaar in goed gesloten, originele verpakking. Opslag informatie om ervoor te zorgen dat het product blijft in een bruikbare staat gedurende de aangegeven levensduur: Opslaan bij temperaturen boven 0°C. Bij maximaal 30°C bewaren.

**Opslag klasse** Chemicaliën opslag.

#### 7.3. Specifiek eindgebruik

**Specifiek eindgebruik** De geïdentificeerde toepassingen voor dit product worden beschreven in paragraaf 1.2.

### RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

#### 8.1. Controleparameters

##### Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling

##### NATRIUMHYDROGEENSULFIET...%

Langdurige blootstelling (8 uur TGG): MAC 5 mg/m<sup>3</sup>

MAC = Maximaal Aanvaarde Concentraties.

#### 8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling

##### Beschermde uitrusting



## Ilfotec DD Starter

<b>Passende technische maatregelen</b>	Zorg voor adequate ventilatie. Dit product mag niet worden gehanteerd in een afgesloten ruimte zonder voldoende ventilatie.
<b>Bescherming van de ogen/het gezicht</b>	Oogbescherming die voldoet aan een goedgekeurde standaard moet gedragen worden als een risicoanalyse aangeeft dat oogcontact mogelijk is.
<b>Bescherming van de handen</b>	Veiligheidshandschoenen gebruiken.
<b>Andere huid- en lichaamsbescherming</b>	Draag geschikte beschermende kleding als bescherming tegen spatten of besmetting.
<b>Ademhalingsbescherming</b>	Indien ventilatie onvoldoende is dient geschikte adembescherming te worden gedragen.

### RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

#### 9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

<b>Voorkomen</b>	Heldere vloeistof.
<b>Kleur</b>	Kleurloos.
<b>Geur</b>	Kan van zwaveldioxyde ruiken
<b>pH</b>	pH (geconcentreerde oplossing): 6 - 8
<b>Beginkookpunt en kooktraject</b>	>100°C @ 760 mm Hg
<b>Relatieve dichtheid</b>	1.16 @ 20°C
<b>Oplosbaarheid(heden)</b>	100% Oplosbaar in water.

#### 9.2. Overige informatie

<b>Andere informatie</b>	Niet beschikbaar.
--------------------------	-------------------

### RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

#### 10.1. Reactiviteit

<b>Reactiviteit</b>	Genereert giftig gas in contact met zuur. ( Zwaveldioxide. )
---------------------	--

#### 10.2. Chemische stabiliteit

<b>Stabiliteit</b>	Stabiel onder de voorgeschreven opslagcondities.
--------------------	--

#### 10.3. Mogelijke gevaarlijke reacties

<b>Mogelijkheid van gevaarlijke reacties</b>	Onder normale condities van opslag en gebruik zullen geen gevaarlijke reacties optreden.
--	--

#### 10.4. Te vermijden omstandigheden

<b>Te vermijden omstandigheden</b>	Vermijd overmatige hitte gedurende langere tijd.
------------------------------------	--

#### 10.5. Chemisch op elkaar inwerkende materialen

<b>Te vermijden materialen</b>	Sterke zuren. Vermijdt contact met andere fotografische oplossingen en/of reinigingsproducten.
--------------------------------	--

#### 10.6. Gevaarlijke ontledingsproducten

<b>Gevaarlijke ontledingsproducten</b>	Producten van thermische ontleding of verbranding kunnen de volgende stoffen bevatten: Broom. Waterstof bromide (HBr). Oxiden van de volgende stoffen: Zwavel. Natrium.
--	---

### RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

#### 11.1. Informatie over toxicologische effecten

## Ilfotec DD Starter

<b>Toxicologische effecten</b>	Deze chemische samenstelling is niet getest op gezondheidseffecten. De vermelde effecten bij blootstelling zijn gebaseerd op bestaande gezondheidsgegevens van de individuele componenten, waaruit het mengsel is samengesteld.
<b>Inademing</b>	Waarschijnlijk niet gevaarlijk bij inademen vanwege de lage dampspanning van het product bij omgevingstemperatuur. Kan irritatie van de ademhalingswegen veroorzaken.
<b>Inslikken</b>	Geen specifieke gevaren voor de gezondheid bekend. Kan bij inslikken klachten veroorzaken.
<b>Huidcontact</b>	Geen specifieke gevaren voor de gezondheid bekend. Langdurig en veelvuldig contact kan roodheid en irritatie veroorzaken.
<b>Oogcontact</b>	Geen specifieke gevaren voor de gezondheid bekend. Kan tijdelijke oogirritatie veroorzaken.
<b>Aanvoerroute</b>	Huid en/of oog contact Opname.
<b>Medische overwegingen</b>	Zorg voor voldoende ventilatie, die voorziet in 10-15 luchtverversingen per uur. Huid kwalen en allergieën.

### NATRIUMHYDROGEENSULFIET ...%

#### Acute toxiciteit - oraal

ATE oraal (mg/kg)                      500,0

## RUBRIEK 12: Ecologische informatie

### 12.1. Toxiciteit

**Toxiciteit**                                      Naar verwachting is het product niet gevaarlijk voor het milieu.

### 12.2. Persistentie en afbreekbaarheid

**Persistentie en afbreekbaarheid**                      Geen gegevens beschikbaar.

### 12.3. Bioaccumulatie

**Bioaccumulatiepotentieel**                      Geen gegevens beschikbaar over bioaccumulatie.

### 12.4. Mobiliteit in de bodem

**Mobiliteit**                                      Het product is oplosbaar in water.

### 12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

**Resultaten van een PBT- en zPzB-beoordeling**                      Dit product bevat geen stoffen die als PBT of zPzB zijn ingedeeld.

### 12.6. Andere schadelijke effecten

**Andere nadelige effecten**                      Geen bekend.

## RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

### 13.1. Afvalverwerkingsmethoden

**Verwijderingsmethoden**                      Niet-gebruikte en gebruikte oplossingen kunnen op het riool worden geloosd, INDIEN dit volgens de lokale voorschriften is toegestaan. Raadpleeg de lokale autoriteiten. De afvaloplossingen dienen mogelijkwijs een behandeling te ondergaan alvorens te worden geloosd. Raadpleeg de lokale autoriteiten alvorens te lozen. Loos niet op een septic tank. Afvaloplossingen die niet kunnen worden geloosd op het riool dienen als chemisch afval te worden afgevoerd door een geautoriseerde afvalverwerker.

**Afval klasse**                                      090101

## Ilfotec DD Starter

### RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

**Algemeen** Het product wordt niet genoemd door internationale regelgeving inzake het vervoer van gevaarlijke goederen (IMDG, IATA, ADR/RID).

#### 14.1. VN-nummer

Niet van toepassing.

#### 14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN

Niet van toepassing.

#### 14.3. Transportgevaarklasse(n)

Niet van toepassing.

#### **Transportetiket**

Geen transport gevaar symbol vereist.

#### 14.4. Verpakkingsgroep

Niet van toepassing.

#### 14.5. Milieugevaren

##### **Milieugevaarlijke stof/mariene verontreinigende stof**

Nee.

#### 14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

Niet van toepassing.

#### 14.7. Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij Marpol en de IBC-code

**Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code** Niet van toepassing.

### RUBRIEK 15: Regelgeving

#### 15.1. Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

##### **EU wetgeving**

Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) (zoals gewijzigd).

Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels (zoals gewijzigd).

Beschikking 2000/532/EG, als gewijzigd bij Beschikking 2001/118/EG tot vaststelling van een lijst van afvalstoffen overeenkomstig Richtlijn 75/442/EEG van de Raad betreffende afvalstoffen en

Beschikking 94/904/EG van de Raad tot vaststelling van een lijst van gevaarlijke afvalstoffen met wijzigingen.

#### 15.2. Chemischeveiligheidsbeoordeling

Zie de bijgevoegde document: Informatie over veilig gebruik van mengsels (IVGM) [= Safe Use of Mixtures Information (SUMI)]

### RUBRIEK 16: Overige informatie

## Ilfotec DD Starter

<b>Algemene informatie</b>	HARMAN technology IS ERVAN OVERTUIGD DAT DE HIERIN VERMELDE INFORMATIE EN AANBEVELINGEN JUIST EN FEITELIJK ZIJN. ECHTER, GEEN ENKELE GARANTIE, WAARBORG OF ANDERZINS -IMPLICIET EN EXPLICIET- WORDT VERSTREKT MET BETREKKING TOT DEZE INFORMATIE. GEBRUIK DEZE INFORMATIE UITSLUITEND ALS AANVULLING OP OVERIG VERKREGEN INFORMATIE EN MAAK DAN EEN ZELFSTANDIGE BESLISSING OVER DE VOLLEDIGHEID EN BRUIKBAARHEID VAN ALLE INFORMATIE, TENEINDE EEN
<b>Belangrijke literatuurreferenties en informatiebronnen</b>	European Photographic Chemical Industry Code of Practice For Classification And Labelling Veiligheidsinformatieblad. verschillende fabrikanten.
<b>Afgegeven door</b>	Dr Trevor Rhodes Tel: +44(0)1565 650000, email: trevor.rhodes@harmantechnology.com
<b>Datum herziening</b>	31-5-2017
<b>Herziening</b>	2
<b>Datum van vervanging</b>	14-5-2015
<b>Volledige gevarenaanduiding</b>	H302 Schadelijk bij inslikken.

## Informatie over veilig gebruik van mengsels (IVGM)

### Geautomatiseerde fotobewerking met gebruik van producten op waterbasis

#### Disclaimer

Deze IVGM is een algemeen document over het veilig gebruik van een product in antwoord op de REACH verplichting. Dit document betreft uitsluitend veilige gebruiksvoorwaarden en is niet specifiek bedoeld voor een bepaald product. Door toevoeging van deze IVGM bij het veiligheidsinformatieblad van een specifiek product verklaart de importeur/formuleerder dat het mengsel conform de volgende instructies veilig kan worden gebruikt. Overeenkomstig de wetgeving op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk, blijft de werkgever verantwoordelijk voor de verstrekking van relevante gebruiksinformatie aan werknemers. Bij het opstellen van instructies voor werknemers in de werkplaats dient men altijd rekening te houden met informatiebladen over veilig gebruik van mengsels in combinatie met het veiligheidsinformatieblad en de label van het product. Waarden van stoffen betreffende "afgeleide doses zonder effect" (DNEL) en "voorspelde concentratie zonder effect" (PNEC) afkomstig uit de chemische veiligheidsbeoordeling worden gegeven in rubriek 8 van het veiligheidsinformatieblad. De registratienummers van REACH vullen zo nodig een uitgebreid veiligheidsinformatieblad voor producten aan.

#### Operationele voorwaarden

Maximumduur	1 uur per dag voor levering, opslag, vullen, reiniging en mengprocedures. 4-8 uur per dag voor de toepassing.
Frequentie van de blootstelling	240 dagen per jaar.
Fysische toestand	Waterige oplossing.
Procesomstandigheden	Betreft gebruik bij omgevingstemperatuur. Zorg voor degelijke gecontroleerde ventilatie (10 tot 15 luchtverversingen per uur).  Houd de uitstoot onder de grenswaarden van beroepsmatige blootstelling van de ingrediënten in rubriek 8 van het Veiligheidsinformatieblad. Vermijd direct contact. Zorg voor regelmatige reiniging van apparatuur en de werkplek.  Er dient toezicht te worden gehouden ter controle op aanwezige risicobeheersmaatregelen en het juiste gebruik ervan en de inachtneming van operationele voorwaarden.

#### Risicobeheersmaatregelen

Voorwaarden en maatregelen met betrekking tot persoonlijke beschermingsmiddelen, beoordeling van hygiëne en gezondheid	Levering en opslag: draag geschikte handschoenen en laboratoriumjas. Toepassing: draag een laboratoriumjas en als de kans op blootstelling aanwezig is, passende oogbescherming en geschikte handschoenen. Laden/Reiniging/Mengen: draag geschikte oogbescherming met zijkappen, geschikte handschoenen en laboratoriumjas. Draag geschikte chemisch bestendige handschoenen: zie rubriek 8 van het veiligheidsinformatieblad. Ademhalingsbeschermingsmiddelen zijn onder normale gebruiksomstandigheden niet nodig als er voldoende ventilatie is. Het is raadzaam om te zorgen voor een oogdouchestation en douches voor noodsituaties.  Vermijd de inademing van nevel/dampen. Vermijd contact met de huid, ogen en kleding. Er moet gezorgd worden voor de opleiding van werknemers met betrekking tot het juiste gebruik en onderhoud van alle persoonlijke beschermingsmiddelen.
--	---





### Advies voor goede praktijken

Gebruik de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen.  
Was de handen voor de pauze en na werkzaamheden.  
Houdt u aan goede industriële hygiëne en veiligheidspraktijken.  
Gebruik is alleen toegestaan bij voldoende ventilatie.  
Tijdens het gebruik van dit product mag niet gegeten, gedronken of gerookt worden.  
Verontreinigde kleding wassen voordat het opnieuw gebruikt wordt.  
Bewaren op kamertemperatuur.



### Milieumaatregelen

Deze stoffen mogen niet in riolen/watervoorraden afvloeien.  
Afvalstoffen dienen overeenkomstig plaatselijke, nationale of provinciale milieuvorschriften verwijderd te worden.  
Zorg dat afhalen en verwijdering door een geschikt en bevoegd afvalverwerkingsbedrijf uitgevoerd wordt.  
Mag niet samen met gewone kantoorafval verwijderd worden.

### Gebruiksomschrijvingen

IS- Gebruik in een industriële omgeving.

PW-Wijdverspreid gebruik door professionele werknemers.

SU7-Drukkerijen en reproductie van opgenomen media.

PC30-Fotochemicaliën.

PROC1-De chemische productie of raffinaderij in een gesloten proces, zonder kans op blootstelling of processen onder gelijkwaardige beveiligde voorwaarden.

PROC2-De chemische productie of raffinaderij in een gesloten continuproces met af en toe gecontroleerde blootstelling onder gelijkwaardige beveiligde voorwaarden.

PROC3- Fabricage of formulering in de chemische industrie in gesloten batchprocessen met af en toe gecontroleerde blootstelling of processen onder gelijkwaardige beveiligde voorwaarden.

PROC5- Mixen en mengen in batchprocessen.

PROC8a-Overdracht van stof of mengsel (laden en ontladen) op niet-gespecialiseerde locaties.

PROC8b-Overdracht van stof of mengsel (laden en ontladen) op gespecialiseerde locaties.

PROC13-Behandeling van voorwerpen door onderdompeling of overgieten.

ERC6b-Het gebruik van reactieve hulpstoffen op industrieterreinen (geen opname in of op artikel).

ERC8b-Wijdverspreid gebruik van reactieve hulpstof (geen opname in of op artikel, binnen).

### Aanvullende informatie over de samenstelling van het product

In rubriek 2 van het veiligheidsinformatieblad en op het etiket is de indeling van het mengsel vermeld.

Alle ingrediënten, die bijdragen aan de indeling, zijn in rubriek 3 van het veiligheidsinformatieblad vermeld.

Relevante grenswaarden van ingrediënten waarop de blootstellingsbeoordeling is gebaseerd, zijn weergegeven in rubriek 8 van het veiligheidsinformatieblad.

Het product bevat mogelijk sensibiliserende stoffen die bij bepaalde personen een allergische reactie kunnen veroorzaken.

In rubriek 2 van het veiligheidsinformatieblad zijn deze ingrediënten waar van toepassing vermeld.

NB. Dit is doorgaans het benodigde concentraat om de oplossing met de juiste "werksterkte" te creëren. In bepaalde gevallen wordt het product "gebruiksklaar" geleverd en hoeft niet verdund te worden. Daarom is het nodig om de "werkkracht" van de samenstelling van geval tot geval in te schatten.

Het mengen van waterige oplossingen leidt tot een enigszins andere vorm van risicobeheer dan het mengen van poeders omdat laatstgenoemde normaliter wordt gedaan door operators die een geschikt beschermend masker dragen voor de deeltjesgrootte en tegen het risico die de stof(fen) met zich meebrengen.